

Allah'ın Vehhâb ismini tanıyalım

İzmir'den bir okuyucumuz: "Mektûbât'ta geçen 'Vermek istemeseydi, istemek vermezdi' sözünü açıklar mısınız?"

Cenâb-ı Allah, Vehhab'tır. Yani kullarına cömertçe veren, mahlûkâtının her ihtiyâcını umulmadık yerlerden bedelsiz ihsan eden, her isteyene karşılıksız, bol, bereketle ve cömertçe ikrâm edendir. Cenâb-ı Hak hastaya şifâ, dertliye devâ verir, musîbete düşene âfiyet hîbe eder, dalâlette olana hidâyet lütfeder, her duâ edenin dileklerini, hikmeti mûcibince yerine getirir. Cenâb-ı Hak Kur'ân'da: "Yoksa Azîz ve Vehhâb olan Rabb'inin rahmet hazîneleri onların yanında mıdır?"¹ buyurur. Bir diğer âyette Hazret-i Süleyman'ın (as) şu dileği nakledilir: "Rabb'im, bana mağfiret et. Bana benden sonra hiç kimsenin ulaşamayacağı bir hükümrânlık hîbe et (ver). Şüphesiz Sen Vehhâb'sın' demişti".² Şu âyette, duâ lafzı içinde Vehhâb ismi de zikredilir: "Rabbimiz! Bize hidâyet lütfettikten sonra kalplerimizi eğriltme. Katından bize rahmet hîbe et (ver). Muhakkak Sen Vehhâb'sın."³

Üstad Bedüzzaman Hazretlerine göre, insan kendisine hayatı veren Allah'ı tanımalı, O'nun bütün kâinâtın hâkimi olduğunu bilmeli, varlığına ve birliğine şehâdette bulunmalı, isimlerinin bütün kâinâttaki cilvelerini tefekkür etmeli, ubûdiyetini hiçbir zaman eksik etmemelidir. Bunlar insan hayatının en mühim gâyeleridir. Bu gâyeleri insan, kendi hayatına verilen cüz'î ilim, küçücük kudret ve azıcık irâde gibi mikro ölçüdeki sıfat ve hallerini, Cenâb-ı Hakk'ın mutlak, nihâyetsiz ve kâmil sıfatlarına ve mukaddes şuûnâtına birebir ölçü ve mukâyese yapmak sûretiyle kavrayabilir. Meselâ küçücük gücüyle, irâdesiyle ve bilgisiyle evini binâ eden adam, kâinâtı halk eden Cenâb-ı Allah'ın nihâyetsiz kudretini, küllî irâdesini ve sonsuz ilmini kolaylıkla idrâk eder. Başkalarına cömertçe vermeyi ve ihsân etmeyi seven insan, Cenâb-ı Hakk'ın bütün kâinâtın üstündeki Vehhâb ismini anlamakta güçlük çekmez.⁴

Üstad Saîd Nursî'ye göre, maddî-mânevî lezîz nîmetlerini ihsân eden, her istediğini ikrâm eden, her dilediğini hîbe eden Cenâb-ı Hakk'a karşı insan; fiiliyle, hâliyle, sözüyle ve hattâ bütün duygularıyla şükür ve hamd ü senasını eksik etmemelidir. Gani-i Mutlak olan Cenâb-ı Allah'ın, sonsuz bir cömertlikle nihâyetsiz servetini ve hazînelerini insanın önüne serdiğinde şüphe yoktur. Öyleyse insan tazim ve senâ içinde, fakrını ve aczini tam hissederek Cenâb-ı Hak'tan hem istemeli, hem de O'na şükretmelidir.⁵

Yeryüzünün bütün sâkinleriyle, Hâlık'ının Vâcib'ül-Vücut ve Vehhâb-ı Rezzâk olduğuna şehâdet ettiğini beyan eden Üstad Hazretleri, dört yüz bin muhtelif bitki ve hayvan türlerine hayatî önemi hâiz bulunan ayrı ayrı cihâzların ve duyguların verilmesinin ve hiç birinin hiçbir zaman ihmal edilmemesinin, Cenâb-ı Hak'ın Rubûbiyetinin haşmetine ve kudretinin herşeye yetiştigiğine delâlet ettiğini kaydeder.

Bediüzzaman'a göre, hadsiz canlıların rızıklarının, vakti vaktine kuru ve basit bir topraktan rahîmâne ve kerîmâne verilmesi, Allah Teâlâ'nın rahmetinin herşeye şümûlünü ve hâkimiyetinin herşeye ihâtasını gösterir.⁶

Öyle ki, biz fakîriz, Cenâb-ı Hak ise Ganî-i Mutlak'tır. Fakrımızın eline, elimizin yetişmediği bir gınâ ve zenginlik verilmektedir. Veren, Ganî olan, sonsuz zengin olan Cenâb-ı Hak'tan başkası değildir. Nîmetlerini ihsân eden, arzû ettiklerimizi hîbe eden ve duâlarımıza cevap veren Cenâb-ı Hak'tır. Çünkü biz istiyoruz; istedikçe arzularımızın yerine geldiğini görüyoruz.⁷ Biz duâ ediyoruz, mağfîret talep ediyoruz; Vehhâb olan Cenâb-ı Hak günahlarımızı bağışlıyor; günahlarımızın yerine bize hidâyet, sevap, fazîlet ve feyiz lütfediyor.⁸

Dipnotlar:

- 1- Sâd Sûresi: 9;
- 2- Sâd Sûresi: 35;
- 3- Âl-i İmrân Sûresi: 8;
- 4- Sözler, s. 118;
- 5- Sözler, s. 298;
- 6- Lem'alar, s. 353;
- 7- Mektûbât, s. 234;
- 8- Mesnevî-i Nûriye, s. 113.